

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Quæstio 2. Vtrum Parochi possint sibi eligere confessarium? an etiam non
approbatum ab Ordinario?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

requiritur applicatio (quam ipse, nunquam requirit, censet, & probat ubi supra dub. 3.) Harum assertio-
num ratio est, quia pia mater Ecclesia in eo articulo
constituta, quidquid beneficii impendere potest,
deficiente Sacerdote, per laicos, conferre censetur,
dum illorum capacitatem non excedat. Monet verò
Sanchez, ut absolutus ab excommunicatione à non
Sacerdote, absolvatur iterum ab illo post mortem, ut
certus sit valor absolutionis, ne exponatur periculo
carendi suffragiis publicis Ecclesiæ, quæ excommu-
nicato non profunt.

9. Assentiri tamen non possum M. Victoria in Sum.
de confessione, nu. 142. concedenti laico facultatem ab-
solvendi à venialibus per modum cuiusdam Sacra-
mentalitis: verba eius sunt: * Imò ipse Sacerdos, cum
celebrat, absolvitur de venialibus à laico in confes-
sione generali, auctoritate Ecclesiæ, quæ habet po-
testatem supra venialia, sicut perunctionem pectoris,
vel aquam benedictam, quia licet talis confessio
non sit Sacramentum, est tamen quoddam Sacra-
mentale. * Licet enim concedatur, quod ipse confes-
sioni attribuit, nempe, quod ipse virtute, ut actus
pœnitentis est, venialia remittantur; nullum est fun-
damentum ad asserendum virtute absolutionis à laico
impendi, aliqua remitti, quia, neque ut actus ju-
risdictionis, cum laicus sit illius incapax, neque ut
actus Sacramentalis, quia Ecclesia talem non insti-
tuit. Quapropter hæc sententia omni prorsus funda-
mento est destituta.

10. Dico secundo: ultra jurisdictionem Sacerdotis
opus esse ad valorem absolutionis, quod eam appro-
bationem ipse habeat, quam definit Trident. sess. 23.
cap. 15. dicens: Nullum etiam Regularem posse confessiones
secularium, etiam Sacerdotum audire, neque ad id idoneum
reputari, nisi aut Parochiale Beneficium habeat, aut ab E-
piscopis per examen; si illis videbitur esse necessarium; aut
alias idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis datur,
obtineat. Ex quo inferunt communiter Doctores, ab-
solutionem secularis à non approbato collatam esse
nullam. Quamvis contrarium absque fundamento
ullo defendat Croulers in Regul. S. Franc. cap. 7. lect. 3.
fol. 498. ubi censet solum esse à Concilio prohibitam,
non verò invalidatam. Verba enim illa non posse nul-
litatem actus important. Nec audiendus est Barbosa
in Collectan. ad Trident. sess. 23. cap. 15. ubi citatis Molles-
sio, Corollano, & Joanne Valero, inquit, ignoranter
Confessum non approbato, manere coram Deo ab-
solutum. Id enim gratis dicitur, si sola mortalia con-
fiteatur.

11. In articulo autem mortis, quoslibet Sacerdotes,
etiam non approbatos, imò, & degradatos, irregula-
res, & excommunicatos, posse validè, & licitè, aliis
deficientibus, absolvere à quibuscumque peccatis, &
censuris, constat ex Trident. sess. 14. cap. 7. Nec bene Na-
varrus cap. 26. nu. 26. & Sotus in 4. dist. 18. q. 4. art. 4. de
Sacerdote hæretico negant. Quia ubi lex non distin-
guunt, nec nos distinguere debemus. Nec credibile est,
cum periculo salutis æternæ animarum, usum Sacra-
menti in earum favorem institui, prohibitum esse, ne-
dum invalidum. An verò simplex Sacerdos licitè pos-
sit absolvere, quando adest approbatus, vel etiam su-
perior, cui peccata reservata possunt subijci: sub lite
est apud Doctores. Sed pars affirmativa probabilior
mihi videtur. Quia Tridentin. ubi supra expressè,
nulla adhibita limitatione, sic definit. In articulo mor-
tis omnes Sacerdotes quoslibet pœnitentes à quibusvis pecca-
tis, & censuris absolvere possunt. Amplissima ergo hæc
concessio non est à nobis coarctanda.

12. Adde; gravissimos Doctores, ex hoc Tridenti-

ni loco deducere, jure novoin eo contento, ab-
solutum ab excommunicatione reservata, in articulo
mortis, non teneri, eo cessante, comparere coram
superiori, prout olim tenebatur ex cap. Eos qui de sen-
tentiis commun. Ità P. Sà verb. Absolutio ab excommuni-
catione. I. tract. 2. tit. 4. q. 7. cum 3. q. 7. cum 3. q. 7.
M. Illardus in Sum. Paroch. de Pœnit. cap. 97. m. 10. Quod
limitant alii ad casum, quo censura non sit destricta
ad forum contentiosum, sic Calesinus, & alii apud
Dianam p. 5. tract. 14. resol. 59. & p. 10. tract. 14. resol.
63. ubi pro hac opinione refert Januarius, & alii.
Texeda: vel quando excommunicatio non habet
onus satisfaciendi causæ, ob quam incurritur, in Na-
varrus cap. 26. n. 27. Avila de Censuris, p. 2. cap. 7. dist. 1.
dub. 4. concl. 1. Quod putat probabile fuisse, imò
tract. 15. cap. 7. n. 151. Sed quidquid de his sit. Certum
est non esse imponendum pœnitenti onus compa-
rendi, quando in articulo mortis, vel extra illum ab-
solvitur à censuris virtute Bullæ Cruciatæ, vel libe-
rali, alias privilegium nil operaretur, ut bene sumit
Sanchez in Sum. lib. 2. cap. 13. n. 21. Joannes Sanchius
Selectis, disp. 12. num. 5. Tullench in Bull. lib. 1. §. 3. q. 1.
dub. 5. n. 11. & alii apud ipsos. Id autem locum non
habet in hæretico; nam Bulla nil circa hæreticum co-
cedit, ut advertunt Doctores citati. Quia generalis
facultate, semel in vita, & iterum in articulo mortis,
absolvendi à reservatis etiam in Cœna Domini, ex-
pirat, in Bulla Hispaniæ, hæresis cimen, expressè
concessione Gregor. XIII. facta in quodam mon-
proprio, qui incipit Officii nostri partes, anno 1578. Il-
de Bulla, nec pro articulo mortis, quidquam conce-
dit circa absolutionem ab hæresi, sed Tridentinum
tum concessioni standum est. An etiam extendi
Doctoribus citatis adhibere? Supremum sacro
Inquisitionis Tribunal consilium oportet. Ego
tamen onus comparendi hæretico extenno in pœnitentia,
non omitterem. Nec assentiar principio, ex quo op-
positum inferatur.

QVÆSTIO II.

Utrum Parochi extra casum neces-
satis possint sibi eligere confessa-
rium? an etiam non approba-
tum ab Ordinario?

1. Duplex sub hoc titulo exagitur questio.
Prima, an Parochi possint in consuetudine
eligere, quem maluerint Sacerdotes ap-
probato ab Ordinario, sed alias carentem jurisdic-
tione? Secunda, an etiam ab Ordinario non appro-
batum? Duplex hæc questio à nonnullis confunditur,
sed immeritò: valdè enim diversæ sunt, quia non
compatitur, Sacerdotem esse approbatum, & non
jurisdictionem ad absolvendum non habere: ut
ad reservata contingit; à quibus ex defectu
jurisdictionis Sacerdos, alias approbatus, absolvere
nequit. Cujus distinctionis ratio à priori est, quod
approbatio nil est aliud, quam quædam publicæ sen-
tentia, seu Ordinarii judicium de sufficientia Sacra-
dotis ad audiendas confessiones: jurisdictio vero
est quædam gratia, quam liberaliter facit Pontifex,
vel Episcopus, vel Parochus, dum suas illi oras ju-
candas committit. Hoc positum.

2. Primum certum est, ex cap. ultimo de Pœnit. & remiss.
Episcopos, & inferiores Prælatos exemptos habere
facul-

facultatem eligendi confessorium; cuius concessio-
nis rationem exprimit textus, ibi: *Ne pro dilatione peni-
tentie periculum imminuat animarum, permittimus Episcopi,
& aliis Superioribus, necnon minoribus Prælati ex-
emptis, ut, etiam præter sui Superioris licentiam, providum,
& discretum, sibi possint eligere Confessorem.*

3. Est tamen non levis difficultas, an Parochi, in
præfato juris capite, comprehendantur sub illa par-
ticula Prælati minores, ac proinde valide, & licite non
minus, quam Episcopi, extra casum necessitatis, pro
suo nutu, in aliena Diocesi, vel Parochia Confesso-
rem providum, & discretum eligere possint, etiam alias
carentem jurisdictione? Affirmant nonnulli, quo-
rum sententiam probabiliter innuit P. Suarez tom. 4.
in 3. part. disp. 28. sect. 2. num. 7. dicens: ** Ita sentiunt
Sylvestri, & Angelus, cum Panormitano; sed in ri-
gore, probabilius videtur contrarium. * Sylvestri
verba sunt verb. Confessor. 1. question. 8. ibi: * Qui pos-
sint eligere confessorum? Et dico, quod sunt Episcopi,
& Prælati Superiores, & similes Prælati infe-
riores exempti, ut Abbates, & huiusmodi. Notan-
dum tamen, quod ut eligere possint prædicti infe-
riores, requiritur primum, quod sint Prælati, capi-
endo largè Prælatos, etiam pro Sacerdotibus Curatis, ut
dicit Panormitanus in dicto cap. finali, qui largè dicuntur
Prælati. * Quibus facit Margrita Confessio-
rum, fol. 156. ubi ait: * Dicendum est igitur, quod
Curati largè dicuntur Prælati, & aliquomodo et-
iam strictè, quia in certis casibus habet jurisdic-
tionem in foro contentioso. Unde secundum Sanctum
Thomam in 4. dist. 18. potest excommunicare pro fur-
to, & rapina, & similibus: & secundum Panormita-
num possunt eligere Confessorem, sicut Episcopi,
fieri cap. tua de Clerico agrotante. * Hæc tenet M. Bal-
tanas, quem refert, & sequitur Vega 1. part. Sum. cap.
75. ubi sic: * Segun Panormitano, puede el Cura
elegir Confessor para si, ni mas, ni menos, quel Obi-
sipo, ut est in iure, y esta opinion ruo tambien
Margarita Confessorum. * Quibus consentit Pal-
qualigus decis. 105. & alii.*

4. Verum contraria omnino sententia tenenda est
cum Suarez ubi supra, quem sequuntur P. Granados
traç. 10. disp. 5. num. 4. & Mollellus traç. 7. cap. 15.
num. 38. ubi ait, hanc esse responsionem omnium. E-
gidius disp. 8. num. 61. & plures alii. Quorum ratio est,
primum, quia Parochi nunquam in iure simpliciter, &
absolute dicuntur Prælati, quin potius in Clementi-
na dudum de sepulturis sit aperte distinctio inter Pa-
rochos, & Prælatos. Secundò, quia licet nomine
Prælatorum Curati venire possint, non ideo præfato
juris privilegio frui possent, quia solis Prælati infe-
rioribus exemptis conceditur. Curati autem non
sunt exempti ab Episcoporum jurisdictione. Quod
si forte al quis exemptus sit, & immediatus Pontifici
Summo, in hoc tantum locum habere poterit opinio
Panormitani, Sylvestri, & aliorum; quia ut benè ait
Suarez supra: verba textus probabiliter ei accom-
modari possunt, propter rationem, cui innititur, ne
pro dilatione penitentiae, periculum imminuat animarum;
quia non est facile, Pontificem adire: Unde in Sa-
cerdotem, alias jurisdictione carentem, eligere pos-
set, non satis illi prov. sum fuisset, ut animæ pericu-
lum vitaret. Et, me iudice, pro solis Parochis exemp-
tis adduci potest Sylvestri ubi supra; ait enim: ut
quomodolibet eligant. * Secundò requiritur, quod sint
nempti, quod in Episcopo, & Superioribus, non
requiritur secundum Panormitanum, ibi: * Ergo
Curatis non exemptis, non concedit Sylvestri facul-
tatem eligendi Confessorem, sed exemptis tantum.

5. Quoad Prælatos verò Regulares, ut Provincia-
les, Ministros, Priores, Guardianos, Rectores, & al-
ios Superiores locales, conveniunt ferè omnes, posse
ex iure eligere sibi confessorium; quia verè sunt Præ-
lati, & exempti, licet aliis Prælati majoribus subfint,
ut Generali, vel Abbati. Ita contra Hostiensem, Pa-
normitanum, & Angelum, tradunt Suarez ubi supra
disp. 27. sect. 2. nu. 10. Lugo disp. 19. n. 4. & disp. 20. n. 67.
Valquez quæst. 93. artic. 2. dub. 4. Diana 3. part. traç. 2.
resol. 1. & part. 4. traç. 4. resol. 1. & plures, quos cita-
tos sequitur Palqualigus decis. 96. n. 2. Et ante omnes
Sylvestri, verb. Confessor. 1. quæst. 8. quem refert Ama-
deus Guimenius in opus. pro testibus, traç. de Penit.
prop. 16. ubi eius formalia verba adducit.

6. Unde valdè miror desidium Vincenii Baronii
in opere contra Amadeum disp. 2. sect. 3. fol. 245. ubi non
solum contrariam sententiam Sylvestro attribuit, sed
enormis imposturæ Amadeum insinuat, dicens:
* Quoad Sylvestrum attinet, adverte, non bona fide
referri, sic enim habet: Præter exemptos, qui imme-
diatè subduntur Papæ, Prælatos, qui habent supra se
Abbatem, Generalem, vel ejusmodi, id est, Episcopum,
eligere communi iure non possunt quemlibet Sa-
cerdotem in confessorium. * Hæc Baronius, quibus
Sylvestro & verba, & sententiam imponit, nempe,
quam ab aliis traditam refert, & deserit. En eius ver-
ba: * Exempti habentes immediatè supra se Abba-
tem, vel Generalem, & huiusmodi, eligere communi
iure non possunt, secundum Hostiensem, quod ibi
Panormitano placet, & hoc sequitur Angelus. Sed
Petrus de Palude (attende) tenet contrarium, dicens: Quod
Prior, si est Prælati, & exemptus, licet subfit Abbati & Ma-
joribus, hoc potest sine licentia eorum, quia hoc privilegium
(inquit) de eligendo Confessorem equaliter conceditur E-
piscopis, & minoribus Prælati exemptis. Hoc sequitur Ar-
chi. & hoc tene: quia constitutio est gratiosa, & latè inter-
pretanda. * Ergo apertissimè Baronius contradicit
Sylvestro, & sententiam, quam ibi rejicit, attribuit;
& ex industria imponit, ut Amadeo calumniam in-
ferat. Maneat ergo omnino certum, juxta opinio-
nem Sylvestri, Prælatos inferiores exemptos posse
communi iure confessorium eligere, licet supra se ha-
beant Abbatem, vel Generalem, & huiusmodi. Quod ut
negaret Baronius, verba à se conficta Sylvestro affin-
gere coactus est.

7. Restat verò non levis difficultas, an Curati ex-
tra suam Parochiam, licet non ex iure, ex consuetu-
dinetamen, habeant facultatem eligendi confesso-
rem, nempe, al à approbato ab Ordinario, sed ju-
risdictione carentem? Affirmant plures ex anti-
quis; Hostiensis, Raymundus, Astenis, Gerson, &
alii apud Suarez disp. 27. sect. 3. quos post Triden-
tinum sequuntur Navarrus in cap. placuit, num. 30. & se-
quentibus. M. Sotus in 4. dist. 18. quæst. 4. art. 2. §. Simili-
ter & omnes. Ubi sic scribit: * Curati consuetudine
habent, ut possint sibi eligere confessores, præter-
quam in casibus reservatis. Quin verò, & universi
simplices Sacerdotes eadem gaudent facultate, ut
sibi promiscuè quemcumque eligant Sacerdotem.
* Idem tenent M. Ledesma, & alii, quos sequitur Ve-
ga ubi supra 1. part. Sum. cap. 75. ibi: * Dize bien Le-
desma, que los Curas, por la costumbre que ay, pue-
den elegir para si Confesores, los quales los pueden
absolver, sino es de los casos reservados. * Quorum
sententia, si rectè explicetur, sustineri potest, ut benè
ait Suarez.

8. Sitigitur prima conclusio: Ex sola consuetudi-
ne nullus habere potest facultatem eligendi confes-
sarium, alias carentem jurisdictione. Sic P. Suarez
ubi

ubi supra, Vázquez tom. 4. in 3. part. q. 93. art. 2. dub. 2. num. 5. Cajetanus, & alii communiter. Probatur ex cap. si Episcopus de Pœnitent. & remission. in 6. Ubi Bonifacius VIII. definit, nulla consuetudine introduci posse, ut aliquis, præter superioris licentiam, confessorum sibi eligere possit. Unde probant communiter Theologi, jurisdictionem esse jure divino necessariam, & à solo Pontifice, aut Episcopo, vel Parocho in proprias oves communicabilem. Juri autem divino nulla consuetudo derogare potest: esset enim corruptela, non consuetudo, ut docent communiter Theologi. Unde infero, eradenda esse verba Magistri Soti loco supra citato ex editione Methynæ à Campi anno 1579. Ubi cum sibi objecisset præcitatum caput, si Episcopus, responderet: * Nudam consuetudinem contra illud ius prævalere posse, * quod sustineri non posse, censeo; quia alias inanis proflus esset Pontificis decisio. Quapropter mihi suadeo, verba illa non esse Mag. St. Soti, sed per errorem Typographi irrepsisse, ly nudam, cum deberet dicere nullam. Quod non obscurè colligitur ex subsequentibus, quæ congruam capitis explicationem præferunt: & ipsæmet expressit infer. us art. 3. §. * In introitu. *

9. Dico secundò: si videntibus, & tacentibus Pastoribus, alicubi introducta fuerit consuetudo eligendi confessorium, poterunt tuta conscientia Curati, etiam extra suam Parochiam, & alii Sacerdotes illi stare; quia Prælati censentur jurisdictionem electis conferre, dum videntes silent; ideoque jurisdictionis hæc non ex consuetudine, sed ex legitima concessione Prælati promanet, & ex vi talis concessionis à successoribus non revocatur continuatur. Unde consuetudo, si propriè loquendum sit, non dat facultatem eligendi confessorum, sed est signum concessæ, & virtute consensus taciti superioris perseverantis. Ex quibus consequenter deducitur, Prælatum, ex cuius tacito consensu continuatur consuetudo, posse pro suo libito, contraria expressa voluntate, illam abrogare, & penitus abolere, quin præcedens consuetudo allegata ullo modo prævalere possit. Hæc ratio explicanda est consuetudo, quam Curati, & alii omnes Sacerdotes sæculares obtineant, eligendi confessorium, de qua testantur M. Sotus ubi supra, P. Vázquez, quest. 93. citata art. 1. dub. 4. num. 2. in fine. P. Gaspar Hurtado disp. 10. de Pœnitent. diff. 12. Suarez disp. 27. sect. 3. Vega, & alii. Quibus consentit Vincentius Baronius 2. par. Manuduct. disp. 2. sect. 3. fol. 245. Et sanè quod Parochus in sua Parochia possit, videtur certum, quia quem subditis potest, sibi eligere non prohibetur. Potest autem pro subditorum confessionibus quemlibet approbatum exponere.

§. I.

Quid de electione confessorii non approbati, post Tridentinum?

10. **G**ravior est difficultas, utrum habentes facultatem eligendi confessorium aliàs carentem jurisdictione, possint post Tridentinum (ubi receptum fuerit) eligere etiam non approbatum ab Ordinario? Ad cuius decisionem præmittere oportet Tridentini verba sess. 23. cap. 13. ubi: * Decernit sancta Synodus; nullum etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire; nec ad id idoneum reputari; nisi aut Parochiale beneficium habeat, aut ab Episcopis per ex-

amen, si illis videbitur esse necessarium, aut alioquin iudicetur, &c. Privilegiis, & consuetudinibusque, etiam immemorabilibus, non obstantibus. * Hæc positis.

11. Omnes ex jure habentes facultatem eligendi confessorium posse, etiam post Tridentinum, & gere non approbatum ab Ordinario, asserunt Thomas Hurtado tom. 1. var. quest. 15. tract. 1. art. 1. ref. 12. cum Villalobos, Joanne de la Cruz, Miranda, & aliis quos refert. Quos sequitur Palacios, & sen Curati possint; asserunt dec. 109. num. 6. de Pœnitent. * Existimo, posse eligere etiam non approbatum ab Ordinario. * Probat, quia per Tridentinum non revocatur privilegium Parochi concessum, cap. de Pœnitent. & remission. ut potè in corpore præcitatum, & sicut non revocatur per decreta generales, & sicut non revocatur per decreta gentibus, quia Tridentinum specialem mentionem de ipso non fecit, ita neque in ordinem eligendi ob eandem rationem: cum Palacios exponat debent, qui asserunt idem quod Episcopus privilegium, ex jure Parochi competere. Panconium Vega, & Baltanas citati num. 3.

12. Huic sententiæ dissentire non possunt M. Gallo, M. Joannes de Orellana, & doctissimi alii Magistri, quos citatos sequitur ex eodem introitu M. Petrus de Ledesma in sum. tom. 1. de Sacram. Pœnitent. 12. conclus. 5. §. La segunda sentencia. Et Ludovicus S. Juan, quest. 6. de Pœnitent. art. 2. diff. 12. Quam sententiam probabilem putat M. Joannes de Curia in direct. part. 2. de Sacram. Pœnitent. quest. 1. art. 2. & amplectitur Thomas Hurtado tom. 1. ref. 12. cap. 1. num. 2024. Hi inquam, dissentire nequeunt, quia asserunt, Parochum, post Tridentinum, posse Sacerdotem simplicem non approbatum ab Ordinario, exponere ad audiendam confessionem Parochianorum confessiones. Quod ante illud nunt M. Soto in 4. dist. 18. quest. 4. artic. 3. ref. 1. num. dubium. Parochus enim potest, Sacerdotem, quem subditis exponit, sibi eligere: nam ut dicitur Thoma, D. Antonino, & aliis trad. M. Joannes Martinez de Prado tom. 2. quest. moral. cap. 21. §. 6. numer. 64. * Potest Prælati uti licentis, quia subditis concedit, & concedere confessorio, ut cum solvat, & cum illo dispenset, sicut potest committere dispensare cum alio. * Quæ sententia est expressa D. Thomæ in 4. dist. 21. q. 1. art. 3. quest. 4. ad 1. Et sequitur, quæ autoritate jurisdictionis daturatur, potest etiam Prælati uti, tam in temporalibus, quam in spiritualibus. * Et est communis opinio Doctorum apud Sanchez lib. 8. de Matrim. diff. 3. Et exp. necessaria consequitio ex una opinione ad aliam, ac proinde Parochum posse confessorium non approbatum sibi eligere, quem sui sordibus exponat potest.

13. Urgetur ex doctrina Ludovici à Cruce, cap. 2. dub. 23. num. 20. asserentis, Emittebat Cardinales posse ex sibi subditis, & commensalibus eligere confessorium non approbatum à Decretano, & ejus egregiam rationem (inquit Thomas Hurtado) reddit Naldus, verb. Cardinales, num. 1. quod quia certum est, Cardinales esse proprios Sacerdotes familiæ, & per se, vel per alios posse hoc munus Parochiale, si possunt (inquit) hanc facultatem prædictæ familiæ, & supra, concedere, non erit ambigendum, possit etiam ipsos uti eadem autoritate. Atqui certissimum est, Parochum in subditos, & Parochianos illas

exercere posse: ergo non minus, quam Domini Cardinales, confessorium, quem subditis exponere, sibi eligere poterit. Idem ergo iudicium de utraque opinione ferendum est: atque adeo si ex iure, post Tridentinum, potest pro subditis non approbatum designare, (ut pluribus suadere contendit Thomas Hurtado ubi supra) poterit etiam ex iure non approbatum sibi eligere.

14. Ex quo principio Parochum posse suam jurisdictionem alteri Parocho communicata valide, & licite uti, & beneficium absolutionis, sicut & subditos, ab illo obtinere, tradunt Henriquez lib. 6. cap. 8. num. 2. Layman lib. 5. tract. 6. cap. 10. num. 4. Navarrus cap. placuit, num. 4. 9. de Penit. dist. 6. Suarez disp. 28. sect. 4. nu. 18. Coninch. Fagundez, & plures alii, quos citatos sequuntur Bossius de iubilæo, sect. 5. casu 2. §. 4. num. 126. Leander de Sacram. tom. 1. de Penit. tract. 5. disp. 11. quæst. 34. Et Thomas Hurtado ubi supra, tom. 2. tract. 12. cap. 1. num. 2026. Ergo si Curatus post Tridentinum possit simpliciter Sacerdoti, & non approbato ab Ordinario suam jurisdictionem pro suis subditis delegare; poterit etiam ab illo absolvi: habet enim potestatem ordinis, & jurisdictionis. Ergo vel necessarium dicitur, jurisdictionem non esse post Tridentinum delegabilem non habenti approbationem in Concilio stabilitam, vel posse Parochum post Tridentinum Sacerdotem non approbatum in confessorium sibi eligere. Cujus ratio à priori est, quia Prælati potest quoad se, quod potest quoad subditos: duas enim personas representat, aliam superioris, secundum quam jurisdictionem delegat; alteram hominis, vel partis communis, secundum quam jurisdictioni subicitur: expedit enim, ut hi, qui aliis, sibi etiam facultatem facere possint, ne sint peioris conditionis quam subditi. Quod desumitur ex D. Thoma, Cajetano, Soto, Tabiena, Sylvestro, D. Antonino, Suarez, Salas, Molina, Azor, & aliis, quos sequuntur Pasqualigus dist. 86. & alii communiter.

15. Denique ex alio capite probant nonnulli, Curatum posse eligere confessorium non approbatum ab Ordinario; nimirum ex consuetudine legitime introducta. Ita videntur sentire Vega 1. part. Sum. cap. 75. Ubi sic: *Dize bien Ledesma, que los Curas, por la costumbre que ay, pueden elegir para sí Confesores, los quales los puedan absolver, sino es de los casos reservados. Y yo sé auer puesto en práctica un Cura doctissimo la opinion de Margarita, y de Panormitano (sup. num. 7.) fundandole en esta costumbre, que dize Ledesma que ay. * Et expresse hanc sententiam, non solum quoad Parochos, sed quoad alios etiam Sacerdotes, tenet M. Dominicus de Soto in 4. dist. 18. quæst. 4. art. 2. §. Similiter & omnes. Ubi ait: *Curati non sunt Prælati, & idem in proprium Sacerdotem habent solum Episcopum, quamquam consuetudine habeant, ut possint sibi eligere confesores, præterquam à casibus reservatis. Quin verò & universi simplices Sacerdotes eadem gaudent facultate, ut sibi promiscue quemcumque eligant Sacerdotem; quapropter & cuicumque de Religiosis confiteri possunt, quamquam huiusmodi Religiosus, nec sit expositus ab Episcopo, nec à suo Prælato. * Sic post Tridentinum M. Sotus in editione Methynæ à Campi, quætor, anno 1579. Cui consentit novissime Vincentius Baronius ejusdem instituti in Manuduct. ad Theolog. moral. par. 2. contra Amadeum Guimenium, disput. 2. sect. 3. fol. 245. Ubi sic. * Absit, ut Curati jus auferam, quod illis reverà confert Pa-

Pars II.

normitanus, & Soto relatus ab Amadeo, appositam tamen hac, quam tacet, conditione; si Episcopi videant subditos promiscue sibi eligere confessarios, & stiant. Hoc enim silentio, addita consuetudine, censentur consentire, & facultatem permittere. * Sic ille, sed immerito Amadeum reprehendit, quod conditionem à Soto appositam tacuerit: non enim conditionaliter loquutus fuit Soto, sed absolute. * Cum præfati (inquit) superiores videant subditos promiscue sibi eligere confessarios, & stiant, connivere censentur, eamdemque permittere facultatem. * Concedit ergo illam Parochis, quia superiores vident, & silent; quo silentio consuetudo firmatur, & facultas eligendi non approbatum, non ex nuda consuetudine, sed ex tacito consensu Episcopi continuatur. Omitto Baronium testari, se cum Panormitano sentire: hunc autem concedere Parochis ex iure facultatem eligendi confessorium, quæ Episcopis competit, constat ex dictis supra num. 3. & 15. quapropter nec tacitum Episcopi consensum desiderare debet, sicut nec Panormitanus desiderat. Nec dissentiret conclusioni M. Sotus, si antecedens concederet, quia dist. 18. q. 4. art. 3. vers. Postremum dubium, expresse asserit eos, qui habent facultatem eligendi confessorium idoneum, sive per Pontificium diploma, sive à Parochiali Sacerdote, posse eligere quemcumque Sacerdotem etiam si nec beneficium Parochiale habeat, nec per Episcopum sit expositus. Quod post Concilium Tridentinum à tanto Doctore assertum minor Nec potest de tempore dubitari, quia comprobatur testimonio ipsius, dist. 15. q. 1. artic. 2. vers. Et ad majorem. Ubi Tridentinum Synodum refert, ejusque auctoritate se protegit.

16. Quod autem Sacerdos sufficienter censeatur approbatus ad confessiones audiendas, per licentiam tacitam Episcopi, est communis Doctorum sententia; & ratio est efficax, quia, ut constat ex superius dictis, consensus tacitus superioris est sufficiens dare jurisdictionem: ergo & approbationem: consequentio est evidens, quia hæc est de jure humano, post Tridentinum introducta: illa verò ex divino, ut inferunt communiter ex cap. si Episcopus, supra citato: ergo si Episcopus videat, vel sciat Curatos, vel simplices Sacerdotes eligere confessorium non approbatum, & eis non contradicat, cum facile possit; eo silentio, electum sufficienter approbat, & iudicium de sufficientia confessoris eligenti committit; nam qui tacet in his, quæ ad ipsum pertinent, & in quibus tenetur contradicere, consentire videtur, ex regula juris 10. in 6. Sic Sylvestro, Soto, Becanus, Henriquez, Homobonus, Toletus, Fagundez, & alii, quos citatos sequitur Diana 3. part. tract. 4. resol. 68. Thomas Sanchez lib. 3. de Matrim. disp. 35. nu. 20. & 21. Joannes Sancius in Selectis, disp. 44. & plures alii, quos citat, & sequitur Bossius de iubilæo, sect. 3. casu 2. §. 4. num. 135. Bardi in Bullam, tract. 5. cap. 1. sect. 9. à num. 120. & P. Mendo in Bullam, disp. 22. cap. 11. num. 11.

17. Difficultas ergo solum est, an de facto talis existat consuetudo: illa enim, quæ ante Concilium Tridentinum existit, per ipsum fuit revocata, illis verbis: Privilegiis, & consuetudine quacumque, etiam immemorabili non obstantibus. Ergo si post Tridentinum de novo inducta non fuerit, nequebunt Curati ex hoc capite excusationem præterdere: ac proinde ex nullo.

(†:)

Ii

§. II.

S. II.

Iudicium Authoris.

18. **N**ullus secularis, licet Sacerdos, aut Parochus, potest post Tridentinum eligere confessorium non approbatum ab Ordinario. Ita P. Gaspar Hurtado *de Poenit. disp. 10. diff. 13.* Ubi postquam *diff. 12.* recensuit eos, qui vel ex jure, vel ex consuetudine possunt sibi eligere confessorium absque licentia proprii, inter quos numeravit Parochos, & omnes alios Sacerdotes, etiam simplices; statim sequente, *diff. 13. citata*, inquit; * an habentes facultatem eligendi confessorium, possint eligere Sacerdotem simplicem, & non approbatum? * Et respondet negativè; his verbis. * Certum est post Tridentinum, non posse à poenitente seculari eligi in confessorium nisi Sacerdotem, qui vel sit Parochus, quamvis aliàs alienus, vel qui sit approbatus ab Ordinario: quia in Tridentino *sess. 23. cap. 15.* decernitur, nullum posse audire confessiones secularium, nisi approbatum ab Ordinario, vel habentem Beneficium Parochiale. * Sic Hurtado, à quo decreto solum excipit Religiosos, circa quorum confessiones, nil Concilium innovavit, ideòque cuiusque Sacerdoti non approbato ab Ordinario, nec Beneficium Parochiale habenti, possunt modo, sicut ante Concilium, de licentia tantum suorum Prælatorum valide, & licitè confiteri, ut docent communiter Theologi. Suarez *disp. 28. sect. 4. num. 3.* Vazquez *quest. 93. art. 3. dub. 3.* Lugo *disp. 21. num. 2.* Diana *3. part. tr. 2. ref. 3. & 30. & part. 8. tr. 1. ref. 86.* Thomas Hurtado *tom. 2. resol. mor. tr. 12. cap. 1. §. 2. dub. 5. num. 2071.* & plures alii, quos citatos sequitur Leander à Sacramento, *tom. 1. tr. 3. disp. 11. q. 45.*

19. Hanc exceptionem extendunt aliqui ad Equites militares D. Joannis, D. Jacobi, Alcantaræ, & Calatravæ. Sic Leander *ubi supra* cum Joanne Santio in *selectis*, *disp. 49. num. 10. 11. & 13.* subnectens *quest. 47.* ita debere sentire omnes, qui affirmant prædictos milites esse verè Religiosos. Et in terminis posse sine scrupulo confiteri seculari Sacerdoti non approbato per Episcopum, ait Thomas Hurtado *sup. num. 2072.* Et ita docere Ricium, Vidal, Novarium, & Martinum à sancto Josepho, refert Diana *part. 10. tr. 16. resol. 76.* Quorum opinionem de jure veram esse, licet consuetudo sit in contrarium, dicit ipse Diana *ubi supra*, & prædixerat *par. 8. tit. 7. ref. 95.* cui subscripsit P. Amicus *tom. 8. disp. 15. sect. 3. n. 97.*

20. Sed quidquid de his sit, nullum Sacerdotem, etiam Regularem, posse secularium etiam Sacerdotum confessiones, post Tridentinum excipere, quin Beneficium Parochiale habeat, aut Episcopi approbationem, ut omnino certum supponit Gaspar Hurtado *ubi supra*, *diff. 13. citata*; & esse in Tridentino definitum, ait P. Vazquez *tom. 4. in 3. part. quest. 93. art. 2. dub. 5. num. 5.* * Post Concilium inquit, jam certissimum est, neque ex generali, neque speciali commissione, concedi posse licentiam eligendi confessorium non approbatum ab Episcopo: quod definitum est in Tridentino *sess. 23. decreto de reformat. cap. 15.* &c. ea ergò deficiente (approbatione) definit Concilium non esse ullum Sacerdotem idoneum ad judicandum, & absolvendum in hoc Sacramento. * Sic Vazquez quem se-

quitus est Gaspar Hurtado verbis ex illis *diff. 11. 18.*

21. Quapropter animadvertere hic non erubescimus, quosdam quaestiones diveras contentas, Doctori Gaspar Hurtado impositas, posse sibi eligere in confessorium Sacerdotem simplicem non approbatum ab Ordinario: cum consuetudine solum concessit facultatem eligendi: æquiparat enim ibi Parochos habentes privilegium Bullæ Cruciatæ, quoad electionem confessorii, pro non reservatis. Ideoque *diff. 13. citata* præmam facultatem ex consuetudine illis concessit, secundam verò expressè negat *diff. 13. non solum* Parochis, sed quibusvis etiam Prælati, & Episcopis secularibus; quibus ex *cap. Negro dilatus de test. & remis. facultas eligendi confessorium primum, & discretum* conceditur. Quia post Tridentinum nullus talis censetur nisi ab Episcopo approbatus, ut Beneficium habens Parochiale. Quod docet Suarez *disp. 28. sect. 4. num. 7.* Card. de Lugo *disp. 21. sect. 1. num. 3.* Navarrus, Ricius, Barbosa, Filio, & alii, & plures alii, quos citatos sequitur Diana *3. part. tr. 2. resol. 3.* Pasqualig. *disp. 6. de Leander ubi supra*, *q. 28.*

22. Quà verò certitudine id tenendum? Quod est difficultas. Sed quoad Parochos novissimam decisionem habemus ab Alexandro Septimo *anno 1665.* qui hanc propositionem: *qui Beneficium Curatum habent, possunt sibi eligere in confessorium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario*, damnavit ut minimum ut scandalosam, & subpona excommunicationis prohibuit. Unde nemini in posterum similem confessorium eligere licet, nec prætextu alicujus privilegii ex jure sibi competentis; nec ex consuetudine tacito superiorum consensu continuata. Et quidem, ut à viris doctissimis accepi, nunquam post Tridentinum in Hispania talis consuetudo viguit.

23. Ex quibus inferitur primò, falsam esse opinionem M. Petri de Ledesma, & aliorum, quos sequutus est Thom. Hurtado *ubi supra*, *num. 12.* aliter non posse Parochum post Tridentinum ad confessiones subditorum excipiendas, simplicem Sacerdotem, ab Ordinario non approbatum exponere. Ratio aperta: quia si aliis posset, illum sibi eligere videret, ut in confesso est apud omnes; sed sibi eligere non valet, ut constat ex decreto Alex. VII. ergò illa sententiam præfatam Petri de Ledesma, jam dicta improbabilem rejecerunt P. Suarez *disp. 28. lib. 4. num. 11.* dicens: * neque tutam, nec practicè probabilem sibi videri, * & apertius P. Fagundez, *præsecundo lib. 7. cap. 2. num. 43.* Joannes Sancius in *op. citis* *disp. 48. nu. 11.* Caspensis in *curso theologiae*, *tom. 1. tr. 24. disp. 5. sect. 7. n. 64.* Martin. de S. Joseph in *monitiis confess. tom. 1. lib. 1. tr. 24. de Poenit. num. 5.* quos citatos sequitur Diana *3. part. tr. 4. ref. 146.* & *part. 10. tr. 16. ref. 75.* & Petrus Fayin *Addit. ad 3. p. 7. tit. 1.* Ubi adducit declarationem Eminentissimorum Cardinalium Concilii interpretum. Cuius insistentissimè Illustrissimus Dominus D. Alphonsus de Liguori & Montenegro, in aureo suo itinerario pro peccatorum Parochis, *lib. 1. tr. 7. sess. 1. num. 3. fol. 98.* de præfata M. Ledesma opinione loquens, ait: * Vana se pue de seguir esta opinion, ni ponerla en practica, despues, que los Illustrissimos Cardinales declararon

tetor, que no tienen los Curas facultad para aprobar Confesores en sus Beneficios. * Et quidquid sit de prefata declaratione, si nec ne authentica, conclusio certissima haberi debet, utpote necessaria consecutione deducta ex decreto Alexandri VII. ut supra expendimus. Quapropter sustineri ulterius non potest opinio M. Soti supra citati num. 15. in fine. ubi habentem facultatem à suo Parocho ad confirmandum alteri, docet posse eligere non approbatum ab Ordinario. * Et ratio, inquit, est, quia ad absolutum solum requiritur potestas ordinis, & jurisdictionis. * Quod aperte falsum est, nam post Tridentinum non est capax jurisdictionis, qui Beneficium Parochiale non habet, vel approbationem ab Ordinario, ut definitur Sess. 22. cap. 5.

24. Inferitur secundo, facultatem concessam Parochis in cap. Placuit, & cap. Omnes utriusque sexus, de penit. & remis. exponendi pro subditorum confessionibus, quemlibet Sacerdotem prudentis iudicio idoneum, absque alia approbatione, vel abrogata esse per Concilium Tridentinum, etsi illius mentionem non fecerit. Vel ut alii assunt, id necessarium non fuit ad novum hoc jus instituendum, quia Parochis non est ablatum privilegium, & facultas, quam habebant delegandi jurisdictionem Sacerdoti idoneo, sed Concilium declaravit, quis in posterum per confessarium idoneum (seu providam, & discretum, ut in textu dicitur) habendus sit. Quâ declaratione semel posita, nequit de cætero alteri jurisdictione delegari.

25. Præterquam quod, ut bene adnotat Cardin. de Lugo disp. 21. de penit. sect. 1. num. 6. hoc Tridentini jus potissimum fuit inductum, ne Parochi sua potestate abutentes, oves suas ineptis confessariis traderent, ut nonnulli fecerunt. Unde Concilii declaratio exceptionem hanc non patitur, alias inconveniens non occurrisset. Quapropter nullatenus audiri debet Thomas Hurtado ubi sup. tr. 12. cap. 1. dub. 1. num. 2028. dum ait; Concilium Tridentinum solum intendisse declarare, quid intelligatur per confessarium idoneum in Bullis, & privilegiis, quibus Summus Pontifex concedit facultatem eligendi confessorem idoneum, non verò quid intelligendum in iure canonico, quando in illo similis facultas concessa reperitur. Hæc enim interpretatio est omnino voluntaria, & extorta, & verbis Tridentini repugnans, quia universaliter decernit, nullum ad potestatem jurisdictionis, quoad secularium confessiones etiam Sacerdotum excipiendas, idoneum in posterum reputari; nisi approbationem ab Episcopis obtinuerit, ergo post Concilium nullus est capax accipiendi jurisdictionem delegatam, neque ex iure, neque ex Bulla, aut privilegio, si prefata approbatione careat. Ex quibus fit rejicienda prorsus sententia, asserentem Religiosos in iure reprobos ab Episcopo posse confessiones excipere. Quam post Trident. ausi sunt defendere Joannes de la Cruz de stat. Relig. lib. 2. cap. 6. dub. 1. & Thom. Hurt. tom. 2. qq. moral. tr. 12. cap. 1. num. 1887. & 1896. ex M. Soto in 4. disp. 18. q. 4. art. 3. Quam Dian. par. 6. tr. 7. ref. 60. testatur inter Doctores inclita Sorbona esse communiter receptam; cæterum sustineri in posterum non potest; quia ut scandalosa damnata, & prohibita est, ab Alex. VII. die 24. Sept. anno 1665.

26. Cum his verò rectè cohæret potestas Parochi, ad exponendum, pro suis ovis, quemcumque alium Parochum, vel Sacerdotem approbatum, etsi alias jurisdictione carentem. Est communis

Pars II,

Theologorum sententia; quia ad delegationem jurisdictionis acceptandam, quilibet prædictorum sufficientem habet approbationem, nec ad inconvenientia vitanda, major alia requiritur. Ita tradunt Suarez disp. 28. sect. 4. M. Candidus disquis. 24. art. 63. nu. 10. Fillucius, Toletus, Henriquez, Agidius, & alii, quos pro valida, & licita expositione alterius Parochi, refert Leander tract. 5. disp. 11. quæst. 58. item Navarrus, Trullench, Henriquez, Joannes de la Cruz, quos pro cujusvis approbati expositione, si vè ab Episcopo Diocesano, si vè ab alio quopiam Episcopo, refert & sequitur Leander ubi sup. quæst. 59. Quorum sententia valdè probabilis est, non verò certa, quia circa Episcopum à quo habenda sit approbatio, gravissima est inter Doctores controversia, de qua alibi.

QVÆSTIO III.

Dubia nonnulla occurrentia circa approbationem confessarii.

1. Cum certum nobis sit ex Tridentino, nullum, etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire; neque ad id idoneum reputari; nisi aut Parochiale beneficium habeat, aut ab Episcopis per examen, aut alias idoneus judicetur; dubitari potest, an Prælati Regulares, & superiores locales, Priores, Guardiani, Rectores, & similes ipso iure censeantur habere approbationem à Tridentino requisitam, ita ut absque alia Episcopi Diocesani, secularium confessiones virtute Bullæ Cruciatæ excipere possint. Pattem affirmativam sustinent, ex præclarissimo Dominicanorum cœtu, M. Mancius, M. Gallo, M. Medina, & M. Bannez, quos refert Henriquez lib. 6. cap. 6. num. 2. in gloss. litt. E. & F. Ubi sic: * Quarto addunt Mancius, Gallo, Fr. Medina, Bannez, & alii Dominici, Prælati Monasterii æquatur habent Parochiale beneficium, & est iure Ordinarius, & eligibilis per Bullam à secularibus, sine approbatione Episcopi. Hæc tamen in praxi sunt magis cogitanda. * Hæc Henriquez ubi supra, & iterum lib. 7. de indulgentiis, cap. 12. in gloss. litt. K. Quorum doctrina innuitur opinioni Cajetani in sum. verb. Excommunicatio, cap. 72. Ubi ait: Prælatum Regularem * esse Officiarium Ecclesiasticum, quod Beneficio æquiparari videtur. * Cui consentit Vincentius Baronius 2. parti. Manuduct. contra Amadeum, disp. 2. sect. 5. fol. 272. Indequè cum Cajetano contendit, pecunia data ob prælatum regularem, & simoniam contrahi, & pœnas contra simoniacos in collatione Beneficii à iure impositas: consulo verò omittit Baronius illationem à præclaris Thomistis, ut supra deductam, quoad electionem confessarii virtute Cruciatæ, forsitan quia legitimam agnovit.

2. Quibus adde M. Barnabam Gallego in Bullam Cruciatam cap. 9. dub. 34. Ubi sic ait: * No puedo dexar de confessar, que me agrada mucho la opinion del P. M. Fr. Diego Nunno in addit. ad 3. p. q. 8. art. 5. dub. 8. en la solucion del nono argumento; el qual dice, que tiene para si por evidente, que si se concede, que el Parocho, solo por serlo, sin otra aprobacion del Ordinario, es eligible por virtud de la Bula (lo qual no admite la Maestros Nunno) se hade conceder tamb. & que los Prelados de las Religiones, solo por serlo, sin otra aprobacion del Ordinario, pueden ser eligidos por la Bula. Y así lo ensennan los PP. MM. Man-

li 2

tio.